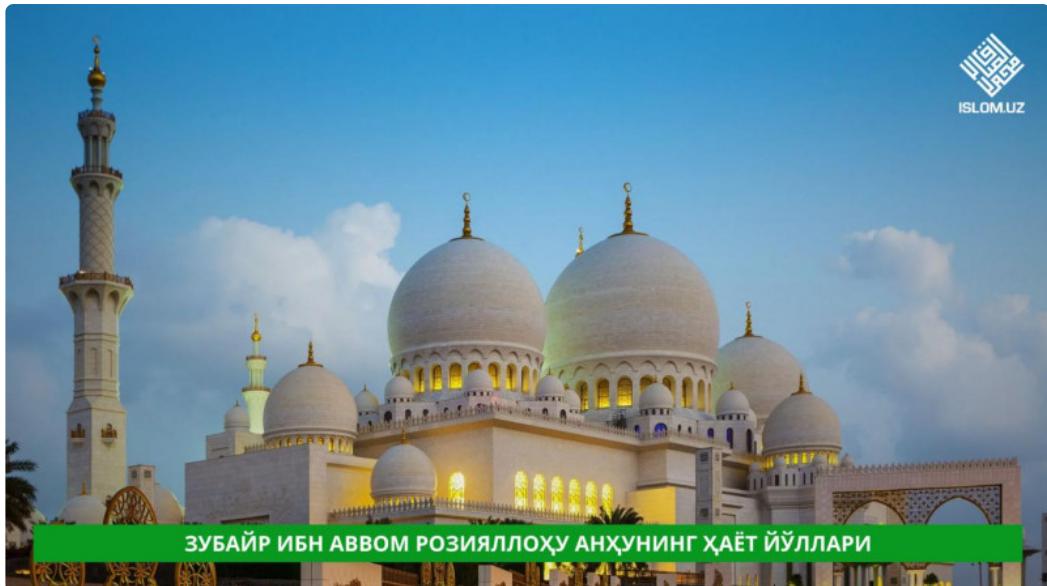

Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анҳунинг ҳаёт йўллари

09:00 / 10.06.2023 1724

(иккинчи мақола)

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг Мактакадан Мадинага қилган мashaққатли ҳижратларида ҳам Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анҳунинг зикрлари бор.

Имом Бухорий раҳматуллоҳи алайҳи ўзларининг «Саҳиҳ»ларида Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳижратлари ҳақида келтирган узун ҳадисда, жумладан, қуидагиларни ҳам келтирғанлар:

«Ибн Шиҳоб айтади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бир гурӯҳ мусулмон отлиқлар билан келаётган Зубайр-га йўлиқдилар. Улар Шомдан келаётган тохирлар эдилар. Бас, Зубайр Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга ва Абу Бакрга оқ кийим кийдирди».

Бу ҳам Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анҳу учун катта баҳт эди. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз ҳамсафарлари Абу Бакр Сиддик билан мушрикларнинг таъқибидан қочиб, йўлнинг оғир мashaққатларидан чарчаб-ҳориб, бирорлардан изн сўраб, қўйларини соғиб ичиб келаётган бир

пайтда икковлариға оқ кийим кийдириб, хурсанд қилиш баҳт әмасми?! Бир оздан сүнг Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам ва Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анхұ худди шу Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анхұ кийдирған оқ кийимларида дорул-ҳижра – Мадинаи Мунавварага кириб бордилар.

Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анхұнинг ўзлари ҳам ҳижрат қилиб, Мадинаи Мунавварага келдилар. У киши дастлаб Мунзир ибн Мұхаммад ибн Үқбаникига тушдилар. Кейинчалик Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам у кишини Салама ибн Салома ибн Вақш ал-Авсий билан биродар қилдилар.

Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анхұ Абу Бакр Сиддиққа күёв әдилар. Яъни у киши Абу Бакр Сиддиқнинг катта қыздары Асмо бинти Абу Бакр-ға үйланиб, Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга божа бўлдилар.

Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анхұ ўз аҳллари билан ҳижрат қилиб келганларида Асмо бинти Абу Бакр розияллоҳу анхұ түнғич фарзандлариға ҳомиладор әдилар. Кейин нима бўлганини қуидаги ривоятдан ўрганамиз.

رَثِيَّبٌ يَفِي فَيْأَرَمَلَسَ وَهَيَّلَعُ لَلَّا يَلَصِّبَنَلَّا نَأَنْعَلَلَّا يَضَرَّشَئِّاعَنْعَ
يَتَحُّهُوْمَسُّتَلَّافُ تَسَفُّنَدَقَلَّلَإَمَاسَأَيَرَأَامُشَئِّاعَأَيَلَّاقَفَأَحَابَصَمَرْيَبَزَلَ
ذَنَسَبَيَذْمَرَتَلَّا هَأَورَوَيَبِرَّةَرْمَتَبُكَلَّنَحَوَلَلَّا ذَبَعَلَّا يَبَنَلَّا هَمَسَفُهَيَّمَسُّأَ
حَسَنَ

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Зубайрнинг уйида чироқ кўрдилар ва: «Эй Оиша! Асмо нифос кўрганга ўхшайди. Унга исм қўймай туринглар. Мен ўзим исм қўяман», дедилар.

Бас, у зот унга Абдуллоҳ деб исм қўйдилар ва қўллари билан хурмода танглайнини кўтардилар».

Термизий ҳасан санад ила ривоят қилган.

Афтидан Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анхұ ва Асмо бинти Абу Бакр розияллоҳу анҳолар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳужрайи саодатларидан чироғи кўринадиган жойда яшаганга ўхшайдилар. У зот ўз қайинсингиллари Асмо розияллоҳу анхонинг ҳомиладор эканликларидан

хабардор бўлганлар. Унинг кўзи ёришини орзиқиб кутганлар. Чунки ҳижратдан кейин маълум муддатгача муҳожирлар оиласида фарзанд туғилмаган, яҳудийлар «Биз уларни сеҳрлаб қўйдик, улар энди фарзанд кўрмайдилар», деган гап тарқатишган эди.

Шунинг учун ҳам Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анҳунинг оиласида фарзанд туғилганининг хабари тарқалганда мусулмонлар Мадинаи Мунаввара осмонини «Аллоҳу Акбар!» деб такбирга тўлдирганлар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлсалар, ушбу ривоятда келганидек, янги туғилган гўдакка ўзлари исм қўйиб, муборак туфуклари ила ҳўлланган хурмо билан гўдакнинг танглайини кўтарганлар.

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам Мадинага ҳижрат қилиб келганларидан кейин бўлиб ўтган барча ишларда Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анҳу фаол қатнашдилар.

Зубайр ибн Аввом розияллоҳу анҳу Толҳа ибн Убайдуллоҳ розияллоҳу анҳу билан биродар эдилар. Бу икки улкан саҳобийнинг исломий акаукаликлари жуда ҳам олий нуқтадаги биродарлашиш бўлди. Икковлари худди эгиз фарзандлардек бўлиб юрдилар. Уларнинг бу ҳолатлари то умрларининг охиригача давом этди.

(Давоми бор)

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 23-жузидан олинди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 24 августдаги 03-07/5165 рақамили хуносаси асосида чоп этилган.